

kirjaamo@joutsa.fi

Oikaisuvaatimus Joutsan kunnanhallitukselle päätökseen 2.3.2026 § 54 Taidelaitos Haihatuksen Haihatuksen Henki ry:n ja Joutsan kunnan välinen kulttuuritoiminnan kumppanuussopimus

Vaatus: Kunnanhallituksen on käsiteltävä asia hyläten aiemman päätöksensä ja lähetettävä asia hallintosäännön § 23 mukaisesti hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan käsiteltäväksi.

Perustelut: Oikaisuvaatimusoikeutemme perustuu äänestyskäyttämiseemme kunnanhallituksen kokouksessa 2.3.2026 Asian 12 käsittelyssä ja päätökseen liittämiimme eriäviin mielipiteisiimme.

Onko kyseessä lainkaan kumppanuussopimuksesta? Sopimus on otsikoitu kumppanuudeksi, mutta kun sen sisältöä ja valmistelua tarkastelee, kyse ei ole tasavertaisesta yhteistyöstä vaan avustuspäätöksestä, joka on tehty poikkeuksellisen kevyellä valmistelulla ja ilman kunnan hallintosääntöä noudattavaa menettelyä.

Sopimus velvoittaa Haihatusta yksityiskohtaisesti: maksuttomia koululaiskäyntejä, tilojen tarjoamista kunnan käyttöön, kuvapaketin tuottamista kunnan markkinointiin, kirjastolle näyttelyaikaa ja osallistumista kunnan verkostotapaamisiin. Kunnan vastuu puolestaan rajoittuu 15 000 euron vuosittaiseen avustukseen. Tämä ei ole kumppanuutta, vaan vastikkeellinen avustussopimus.

Kunta on myöntänyt tukea Haihatukselle vuosina 2023 – 2028 yhteensä 102.577 euroa ja hankelainaa 38.838 euroa. Kuntalain mukaan sopimukset eivät perusteettomasti saa suosia tiettyä yhdistystä. Jos kunta ostaa yhdistykseltä palvelun, kyseessä on hankinta ja hankintalakia noudatettava. Kaikki muut yhdistykset joutuvat hakemaan tukea kunnalta yhteisestä potista ja samaan aikaan.

Jos hanke tulkitaan hankinnaksi, Joutsan kunnan pienhankintaohjeen mukaan julkisella hankinnalla tarkoitetaan tavara-, palvelu- tai rakennusurakkahankintoja. Ohjeen mukaan kirjallinen tarjouspyyntö tulee laatia kaikista yli 10.000 euron pienhankinnoista. Näin tässä ei ole tehty.

Kunnan kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. (laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019).

Haihatus on toimittanut kyseessä olevan kulttuuriavustusopimusehdotuksen suoraan kunnanjohtajalle eikä kunnan Kirjaamoon kuten tulee edellyttää. Kunnanjohtajan olisi tullut kääntää ehdotus Kirjaamoon ja sen edelleen Hyvinvointi- ja sivistyslautakunnalle. Kunnanjohtaja on kuitenkin vastoin toimivaltamääräyksiä esittänyt anomuksen kunnanhallituksen päätettäväksi, mitä on pidettävä menettelyvirheenä.

Jos hänen tulkintansa olisi ollut, että kyseessä ei olisi lautakunnan toimivaltaan kuuluva sopimusasia, hänen olisi ollut hallintosäännön mukaisesti päätettävä asia itse hallintosäännön **24 § A Kunnanjohtajan tehtävät** Kunnanjohtajan tehtävänä on kuntalain ja johtajasopimuksen mukaisesti 8. päättää hankinnoista ja sopimuksista, joiden arvo ei ylitä 150 000 euroa. Näinkin asiaa tulkiten, kunnanjohtajan menettely oli virheellinen.

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta on toimivaltansa puitteissa päättänyt 15.11.2022 § 74 kulttuuriavustusten myöntämisen kriteereistä. Niiden mukaan mm. hakemuksen mukana toimitettavat liitteet Yhdistykset: 1. toimintasuunnitelma käyttövuodelle (hakuvaiheessa) 2. talousarvio käyttövuodelle (hakuvaiheessa) 3. edellisen vuoden toimintakertomus (toimitettava heti sen valmistuttua) 4. tuloslaskelma (toimitettava heti sen valmistuttua) 5. tilintarkastajien lausunto (toimitettava heti sen valmistuttua) 6. yhdistyksen säännöt (ensimmäisellä kerralla tai jos sääntöihin on tullut muutoksia) 7. selvitys hakijan muualta saamasta toimintatuesta 8. muu, hakijan tarpeelliseksi katsoma liite.

Kunnanjohtaja on tässä yhteydessä hyväksynyt menettelyn, jossa Haihatus ei ole toimittanut kuntaan mitään näistä tiedoista. Näitä tietoja ei myöskään löydy mistään julkisista tiedostoista ainakaan viiden viime vuoden ajalta. Kunnan on varmistettava, että:

- sopimuksen taloudelliset ehdot ovat **selkeät ja perustellut (ei toteudu)**
- yhdistyksen taloudenhoito on **luotettavaa (tietoja ei ole saatavissa)**
- kunnan varojen käyttöä voidaan **valvoa** (raportointi, seuranta, tarkastusoikeus) (**Ei sopimuksessa**)

Käytännössä sopimukseen sisällytetään (**Ei sopimuksessa eikä päätöksessä**):

- raportointivelvoitteet
- oikeus tarkastaa kirjanpito
- sanktiot sopimusrikkomuksista
- velvoite palauttaa varoja, jos ehtoja rikotaan

Vuoden 2026 eikä vuosien 2027 – 2028 taloussuunnitelmassa ole määrärahaa esitetyn kumppanuussopimuksen solmimiseen eikä mainintaa tarvittavan ylitysoikeuden hakemisesta. Tästäkin syystä kunnan hallituksen päätös on mitätön ja kumottava.

Joutsassa 17.3.2026

Iiris Ilmonen kunnanhallituksen varajäsen

Kalle Willman kunnanhallituksen 1. varapuheenjohtaja